

Věc C-22/22

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

7. ledna 2022

Předkládající soud:

Sąd Najwyższy (Polsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

15. prosince 2021

Stěžovatelka:

T. S.A.

Odpůrce:

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Předmět původního řízení

Rozhodnutí předsedy Státní rady pro rozhlasové a televizní vysílání (przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji) o uložení pokuty ve výši 10 000 PLN společnosti T. S.A. z důvodu porušení zákazu přerušování pořadů pro děti vysíláním reklamy.

Předmět a právní základ předběžné otázky

Předkládající soud se na základě článku 267 SFEU táže, zda je s ohledem na zásadu rovnosti před zákonem platnou v unijním právu přípustné, aby vnitrostátní zákonodárce rozlišoval mezi poskytovateli lineárních audiovizuálních mediálních služeb na jedné straně a poskytovateli audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání na straně druhé, pokud jde o jejich možnost vysílat reklamu během pořadů pro děti.

Předběžná otázka

„Musí být čl. 20 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) a články 11 a 20 Listiny základních práv Evropské unie vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které se zákaz zařazování reklamy do pořadů pro děti vztahuje pouze na subjekty televizního vysílání, nikoli však na poskytovatele audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání?“

Uplatněná ustanovení unijního práva

Listina základních práv Evropské unie, články 11 a 20

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách), čl. 4 odst. 1, čl. 20 odst. 2

Uplatněná ustanovení vnitrostátního práva

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (zákon o rozhlasovém a televizním vysílání ze dne 29. prosince 1992), články 16a, 47k a 53.

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Společnost T. S.A. (dále jen „stěžovatelka“), která je subjektem televizního vysílání, přerušila dne 2. října 2016 své vysílání dětského pořadu reklamou. Porušila tím zákaz podle zákona o rozhlasovém a televizním vysílání přerušovat dětské pořady vysíláním reklamy nebo teleshoppingu. Za toto porušení uložil předseda Státní rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „odpůrce“) rozhodnutím ze dne 14. září 2017 stěžovatelce pokutu ve výši 10 000 PLN.
- 2 Opravný prostředek stěžovatelky proti tomuto rozhodnutí byl soudy prvního a druhého stupně zamítnut. Stěžovatelka podala proti rozsudku soudu druhého stupně kasační stížnost k předkládajícímu soudu.
- 3 Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nastolila zásadní právní problém, předložil předkládající soud shora uvedenou předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) a odročil jednání.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 4 Právní problém nastolený stěžovatelkou se týká přípustnosti použití přísnějších pravidel omezujících vysílání reklamy, než jaká vyplývají ze znění článku 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (dále jen „směrnice 2010/13/EU“), za situace, kdy tato pravidla nejsou v souladu s požadavky norem práva Evropské unie – konkrétně nejsou v souladu se zásadou rovnosti vyplývající mimo jiné z článku 20 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) – a nesplňují požadavek, aby příkaz či zákaz byl vymezen jasně.
- 5 Žalobkyně tvrdí, že ustanovení týkající se omezení reklamy doprovázející audiovizuální mediální služby na vyžádání nejsou v polském právu upravena tak, aby byla splněna podmínka rovnosti před zákonem. V souladu se zákonem o rozhlasovém a televizním vysílání se totiž zákaz přerušování pořadů pro děti vysíláním reklamy nevztahuje na audiovizuální mediální služby na vyžádání. Pro podniky poskytující služby na vyžádání konkurující subjektům televizního vysílání na podobném nebo dokonce stejném trhu tedy neplatí omezení, pokud jde o přerušování pořadů pro děti vysíláním reklamy. Tento zákaz se vztahuje pouze na subjekty televizního vysílání.
- 6 Podle názoru stěžovatelky je takové rozlišování postavení poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání na jedné straně a subjektů televizního vysílání na straně druhé – v neprospěch těchto provozovatelů – neslučitelné se zásadou rovnosti před zákonem podle článku 20 Listiny. Stěžovatelka totiž tvrdí, že podle práva Evropské unie musí být subjekty televizního vysílání a poskytovatelé audiovizuálních služeb na vyžádání považováni za srovnatelné subjekty poskytující podobné služby. Podle stěžovatelky je zároveň nepochybné, že chráněné zájmy – tělesný, duševní a mravní vývoj nezletilých a lidská důstojnost – které mají odůvodňovat zákaz reklamy během dětských pořadů, platí pro televizní vysílání i pro audiovizuální služby na vyžádání. S ohledem na výše uvedené není podle názoru stěžovatelky splněna podmínka nezbytná k tomu, aby vnitrostátní zákonodárce mohl použít přísnější normu, než jakou vyžadují ustanovení směrnice 2010/13/EU. Touto podmínkou je podle čl. 4 odst. 1 uvedené směrnice soulad tohoto přísnějšího ustanovení s unijním právem. Stěžovatelka se domnívá, že v dané situaci musejí přímo použita ustanovení směrnice 2010/13/EU, konkrétně její čl. 20 odst. 2, podle něhož může být vysílání pořadů pro děti přerušeno televizní reklamou, avšak pouze jednou během každého plánovaného časového úseku o délce nejméně 30 minut, pokud plánovaná délka pořadu přesahuje 30 minut.
- 7 Odpůrce uvedl, že se zásada rovnosti před zákonem může uplatnit ve srovnatelných situacích, mezi něž nepatří situace subjektu televizního vysílání, tj. poskytovatele lineární služby, a situace poskytovatele audiovizuální mediální služby na vyžádání, tj. poskytovatele nelineární služby. Audiovizuální mediální

služby na vyžádání se totiž liší od televizního vysílání, pokud jde o možnost volby a kontrolu ze strany uživatele i o dopad, který mají na společnost. Dle názoru odpůrce je proto odůvodněné zavést méně přísnou právní úpravu pro audiovizuální služby na vyžádání, které by měly podléhat pouze základním pravidlům stanoveným ve směrnici 2010/13/EU.

Stručné shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 8 Předkládající soud nejprve vysvětluje, že právní úprava zavedená vnitrostátním zákonodárcem v rámci provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU s ohledem na měnící se situaci na trhu, není v projednávané věci použitelná. V rámci této implementace bylo do zákona o rozhlasovém a televizním vysílání doplněno mimo jiné ustanovení, které umožňuje subjektu televizního vysílání přerušit dětský film trvající déle než jednu hodinu za účelem vysílání reklamy. Rozhodnutí napadené stěžovatelkou bylo vydáno dne 14. září 2017, tedy před přijetím směrnice 2018/1808 a zavedením změn ve vnitrostátním právu v rámci její implementace.
- 9 Podle právního stavu ke dni přijetí napadeného rozhodnutí bylo subjektům televizního vysílání zcela zakázáno přerušovat dětské pořady za účelem vysílání reklamy. Přijetí takového řešení představovalo zpřísnění pravidla stanoveného v čl. 20 odst. 2 směrnice 2010/13/EU, ve znění platném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podle něhož může být vysílání filmů vytvořených pro televizi (s výjimkou seriálů, cyklů a dokumentů), kinematografických děl a zpravodajských pořadů přerušeno televizní reklamou nebo teleshoppingem jednou během každého plánovaného časového úseku o délce nejméně 30 minut. Vysílání pořadů pro děti může být přerušeno televizní reklamou nebo teleshoppingem jednou během každého plánovaného časového úseku o délce nejméně 30 minut, pokud plánovaná délka pořadu přesahuje 30 minut.
- 10 Zavedením úplného zákazu přerušování pořadů pro děti reklamou využil vnitrostátní zákonodárce možnosti, kterou mu dává čl. 4 odst. 1 směrnice 2010/13/EU, uplatňovat vůči poskytovatelům mediálních služeb, kteří spadají do jejich pravomoci, v oblastech koordinovaných touto směrnicí podrobnější nebo přísnější pravidla. Podmínkou pro využití této možnosti byl podle čl. 4 odst. 1 *in fine* této směrnice soulad daných ustanovení s unijním právem.
- 11 V případě poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání tento absolutní zákaz přerušování pořadů pro děti reklamou neplatil.
- 12 S ohledem na výše uvedené vyvstává pochybnost, zda je tato úprava postavení poskytovatelů lineárních audiovizuálních mediálních služeb a poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání – umožňující těm druhým přerušovat dětské pořady za účelem vysílání reklamy – v souladu s unijním právem, zejména se zásadou rovnosti před zákonem.

- 13 Článek 20 Listiny stanoví, že před zákonem jsou si všichni rovni. Tato obecná zásada rovnosti v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno. Rozdílné zacházení je odůvodněno, pokud je založeno na objektivním a důvodném kritériu, tj. pokud je v souladu s právně přípustným cílem sledovaným dotčenou právní úpravou a pokud je tato rozdílnost přiměřená cíli sledovanému dotčeným zacházením.
- 14 Na tomto místě je třeba zdůraznit, že podle bodu 58 odůvodnění směrnice 2010/13/EU sice platí, že „[a]udiovizuální mediální služby na vyžádání se liší od televizního vysílání, pokud jde o možnost volby a kontrolu ze strany uživatele i o dopad, který mají na společnost[, a] [j]e proto odůvodněné zavést méně přísnou právní úpravu pro audiovizuální mediální služby na vyžádání, které by měly podléhat pouze základním pravidlům stanoveným v této směrnici“, avšak jak se uvádí v bodě 59 odůvodnění, „dostupnost škodlivého obsahu v audiovizuálních mediálních službách je předmětem obav zákonodárců, mediálního průmyslu i rodičů. Vyskytnou se patrně nové otázky, zejména ve spojení s novými platformami a novými produkty. Pravidla chránící tělesný, duševní a mravní vývoj nezletilých osob i na ochranu lidské důstojnosti ve všech audiovizuálních mediálních službách, včetně audiovizuálních obchodních sdělení jsou tedy nezbytná“. S ohledem na výše uvedené je sice třeba konstatovat – v souladu s judikaturou Soudního dvora – že směrnice 2010/13/EU „neprovádí úplnou harmonizaci pravidel pro oblasti, na něž se vztahuje, nýbrž že stanoví minimální požadavky pro vysílání pocházející z Evropské unie, která jsou určena pro příjem uvnitř Unie“, nicméně „k zajištění úplné a odpovídající ochrany zájmů spotřebitelů, jimiž jsou televizní diváci, je podstatné, aby televizní reklama podléhala určitému počtu minimálních pravidel a norem“ (bod 83 odůvodnění směrnice 2010/13/EU).
- 15 Vzhledem k tomu, že stanovení přísnější úpravy, pokud jde o přípustnost přerušování pořadů reklamou, odůvodňoval vnitrostátní zákonodárce obecným veřejným zájmem a zájmem příjemců lineárních mediálních služeb, zejména nezletilých, vyvstává v tomto ohledu otázka, zda by tento zájem neměl podléhat stejné ochraně jak v případě pořadů vysílaných subjekty televizního vysílání, tak v případě pořadů vysílaných poskytovateli audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Pokud je v tomto ohledu zjištěno nerovné zacházení s těmito dvěma skupinami subjektů vysílání, vyvstává pochybnost o tom, zda je vnitrostátní právní úprava, která poskytovatelům lineárních mediálních služeb zcela zakazuje přerušovat dětské pořady za účelem vysílání reklamy, zatímco není stanoven totožný zákaz pro poskytovatele audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, v souladu s unijním právem, a zejména s obecnou zásadou rovnosti před zákonem.
- 16 Vzhledem k tomu, že se chráněné zájmy – tělesný, duševní a mravní vývoj nezletilých a lidská důstojnost – odůvodňující zákaz reklamy během pořadů pro děti podle všeho vztahují stejně na pořady vysílané poskytovateli lineárních audiovizuálních mediálních služeb i na pořady vysílané poskytovateli audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, vyvstává pochybnost, zda lze

situaci těchto subjektů, které poskytují služby podobné povahy na podobném trhu, v tomto ohledu odlišit tím, že se přísnější pravidla zavedou pouze pro jedny z nich.

- 17 Tato pochybnost je o to oprávněnější, že z výše citovaného bodu 59 odůvodnění směrnice o audiovizuálních mediálních službách vyplývá, že pravidla na ochranu výše uvedených hodnot jsou nezbytná ve všech audiovizuálních mediálních službách. Zároveň zůstává nejasné, zda postavení obou skupin subjektů vysílání a povaha služeb, které poskytují, umožňuje předpokládat, že se nacházejí ve srovnatelné situaci, a tudíž by s nimi mělo být zacházeno stejně podle zásady rovnosti zakotvené v článku 20 Listiny. Je totiž třeba poznamenat, že směrnice 2010/13/EU vychází z rozlišení mezi lineárními audiovizuálními mediálními službami a audiovizuálními mediálními službami na vyžádání a že se podle ní tyto služby liší, pokud jde o možnost volby a kontrolu ze strany uživatele i o dopad, který mají na společnost. Vystává však pochybnost, zda tyto rozdíly ve formě poskytování audiovizuálních sdělení umožňují zavést omezení možnosti vysílání reklamy během pořadů pro děti pouze pro poskytovatele lineárních audiovizuálních mediálních služeb.
- 18 Současně je třeba poznamenat, že vnitrostátní zákonodárce sice za současného stavu práva umožnil poskytovatelům lineárních audiovizuálních mediálních služeb přerušovat dětské pořady za účelem reklamy, avšak učinil tak pouze částečně, neboť zákaz zrušil pouze v případě filmu trvajícího déle než jednu hodinu. Toto omezení se nevztahuje na poskytovatele audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Výše vyjádřená pochybnost o tom, zda je přípustné, rozlišují-li vnitrostátní zákonodárce na základě čl. 4 odst. 1 směrnice 2010/13/EU mezi postavením poskytovatelů lineárních audiovizuálních mediálních služeb na jedné straně a postavením poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání na straně druhé, proto přetrvává i za současně platného právního stavu.